

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 pečet à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.—, večji inzerati peti vrsta Din 4.—. Popost po dogovoru. Inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo

Ljubljana, Knaflcova ul. 5

Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

MARIBOR, Grajski trg 8. —

NOVOMESTO, Ljubljanska cesta, tel. št. 26.

Račun pri pošti. Ček. zavodu v Ljubljani št. 10.351

PODRUŽNICE:

CELJE, Kocenova ulica 2. — Tel. 190.

JESENICE, Ob kolodvoru 101. —

ITALIJA IN POMORSKA RAZOROŽITEV

Grandijev govor v italijanskem senatu — Po bojovitem nastopu Mussolinija v Milanu, povdarja Grandi miroljubnost Italije

Rim, 4. junija. Na včerajšnji seji italijanskega senata je imel italijanski zunanji minister Grandi velik zunanje politični govor, ki je izvenredno miroljubnejše kot govori Mussolinija, ki jih je imel zadnje dni v raznih italijanskih mestih. Med drugim je omenil sklenitev locarnskega, Kelloggovega in pariškega mirovnega pakta in rešitev reparacijskega vprašanja in dejal, da bi bila v resnici velika škoda, če bi bil rezultat vseh teh mednarodnih pogodb in delo za organizacijo miru ponovno in povečano oboroževanje. Nadalje je Grandi povdaril, da bi povečanje oboroževanja v veliki meri obnovilo stara nasprotstva v trenutku, ko se pojavljajo na obzorju evropske politike novi predlogi za sodelovanje evropskih narodov. Italija je pripravljena doprinesiti k pomirjenosti Evrope žrtve in ustavi svoji gradbeni pomorski program od leta 1930 za čas francosko-italijanskih pogajanj pod pogojem, da stori Francija isto in sprejme to ponudbo. Grandi je naglasil, da je ta predlog večje koristi za Francijo, ki ima številnejše vojno brodogradnjo od Italije.

Nadalje je omenil Grandi svoječasni govor senatorja Shanzerja in pogajanja med njim, Hendersonom in Brian-

dom v Ženevi. S francoske strani so tedaj ponovno naglasili, da se žele pogajati o posebnih francosko-italijanskih vprašanjih rednim diplomatskim potom in da bi bilo bolje razpravljati o italijansko-francoskem-angleškem pomorskem problemu, ki je ostal v Londonu nerešen in je najvažnejši, šele po izidu separatnih francosko-italijanskih pogajanj. Pri tej točki je Grandi omenil razna samolastna ugotovila o pomorskem gradbenem programu, ki da ga je začela izvajati Italija in dejal, da sledi Italija pri izvajanju tega programa že sedem let francoskemu gradbenemu programu po formuli ministrskega predsednika Mussolinija, ki vsebuje dva principa, to je ekvivalentnost in splošno znižanje oboroževanja.

Te principe, je nadaljeval Grandi, sem objavil s privolenjem vlade. Italijanska vlada je stavila svoje predloge z namenom, da omogoči sporazum med Italijo in Francijo v vprašanjih, ki niso bila rešena na londonski pomorski konferenci.

V ta namen je izrazila italijanska vlada svojo pripravljenost, da ustavi gradnje vojnih ladij, predvidevane v

letu 1930 pod pogojem, da stori Francija isto. S tem, je nadaljeval Grandi, je dala Italija velik dokaz svoje miroljubnosti in mednarodno javno mnenje mora priznati, da ponudba italijanske vlade demantira trditve ljudi, ki hočejo naslikati svetu Italijo kot nasprotnico miru. Italija je dala neštevilno dokazov, da želi mir in razorožitev in da je za sporazum in mirovno politiko. Na ta način, je zaključil Grandi, je Italija v največji meri demantirala trditve onih, ki predstavljajo Italijo kot nemiren in bojovni narod.

Časopisje komentira včerajšnji govor Gradija in naglašja, da je bil priprost, vendar tako shematičen, da je očrtal glavno vsebino dela, ki ga je opravila Italija na pomorski konferenci v Londonu. Tamkaj je italijanska delegacija zagovarjala neizpremenljive pravice italijanskega naroda glede pomorske paritete, naglašajoč istočasno svojo iskreno voljo za mir in za efektivno razorožitev. V mednarodni politiki zasleduje Italija jasne smeri in zagovarja tako po duhu kakor po črki pakt Društva narodov, ne da bi pri tem izgubila iz vida svoje vloge kot vesileca.

Aretirana mazačka

Karlovac, 4. junija. V selu Podgorje je bila aretirana Minka Kukulj, ki se je bavila z neke vrste »čarobnim« zdravljenjem. V pokrajini je bil o Minki razširjen glas, da zna ozdraviti vsakogar, ki pride k njej ter ji prinese devet steklenic vode, začeti iz devetero različnih izvirkov. Kukuljeva je vršila nad temi vodami neke »hokus-pokus«, nakar je vsak bolnik v kratkem ozdravil. Pri zaslišanju na orožniški postaji je aretiranka izpovedala, da je ta način njene zdravilne dejavnosti vsakomur pomagal. Kukuljeva je zdravila zlasti žolčne bolezni, glavobol in celo padavico. Žena, pri kateri je bila Kukuljeva aretirana, je to čudno zdravico baš zaradi tega povabila k sebi v goste, ker jo je malo prej uspešno ozdravila. Kukuljeva pa ne zna ne pisati ne brati.

Francoski letalci v Zagrebu

Zagreb, 4. junija. Včeraj nekaj pred poldnevom so prileteli na svojem povratku z Balkana v Dijon francoski vojaški letalci v Zagreb. Na aerodromu jih je pozdravil po veliki tukajšnji letalstva ter jim je vojaška godba zaigrala v pozdrav francosko himno. Ob 13.30 jim je bil prirejen v Gradskem podrumu banket, ob 15.30 pa so odleteli proti Benetkam.

Samomor 70-letne starke

Zagreb, 4. junija. Včeraj se je zasužila v Zagrebu 70-letna zasodna Elizabeta Mataček, čeprav je izpila razmeroma malo količino octove kisline. V bolnici ji niso mogli pomagati, ker je zelo slabotne konstitucije.

Samomorilna epidemija na Reki

Sušak, 4. junija. Na Reki je bilo izvršenih včeraj trije samomorov zaradi bede. Na cesti proti Drenovi se je obesil na drevo 42-letni Kosta Prešič, sobosilarski delavec. Samomorilec zapušta ženo in deco. — Sinoči se je zasužila v parku pred guvernerjevo palačo 34-letni pisar Bruno Gante zaradi bede in brezposelnosti ter bolezni. Zapušta ženo in dete. — Danes pa se je ustrelil enako zaradi bede in brezposelnosti nekaj Joco Crota.

Zveza Bačke in Banata preko Tise

Subotica, 4. junija. Č. Danes se je vršila v dvorani občinske hiše v Novem Bečeju konferenca, na kateri so razpravljali udeleženci o zgraditvi novega mostu preko Tise med Starim in Novim Bečejem. Zgradbi bi se most za vozni in železniški promet. Na ta način bo Bačka dobila zvezo z Banatom. Interesenti upajo, da bosta prispevala k stroškom tudi ministrstvo kmetijstva in ministrstvo promet.

Stanje italijanskih financ

Rim, 4. junija. AA. Min. financ Mosconi je imel v poslanski zbornici govor o stanju italijanskih financ, nakar je predložil zbornici načrt zakona, s katerim se uvajajo nove določbe in izpremembe v krajevnih finančnih upravitvah. Novi zakon bo stopil v veljavo s 1. januarjem 1931.

Sovjetska razstava v Kovnu

Moskva, 4. junija. V prisotnosti vlade in diplomatskega zbora so otvorili v Kovnu razstavo otroških sovjetskih knjig, ki jo je organiziralo društvo za proučevanje kulture narodov sovjetske Rusije.

Trianon - žalni dan na Madžarskem

Povodom obletnice trianonske mirovne pogodbe se je vršil danes po vsej Madžarski žalni dan — Revizionistične demonstracije

Budimpešta, 4. junija. Povodom današnje 10. obletnice podpisa trianonske mirovne pogodbe se je po vsej državi praznoval žalni dan. Vršili so se protestni shodi in sprejeli. Od 11.55 do poldne je v vseh madžarskih tovarnah počivalo delo. Vsa prometna sredstva so opoldne za 1 minuto ustavila obrat. Ob 10. uri so pričeli zvoniti zvonovi vseh cerkva. Vse trgovine so bile za 10 minut zaprte. V poslanski zbornici se je vršila žalna seja, na katero so prišli vsi poslanci v črni obleki. Žalni

govor je imel grof Albert Apponyi. V vseh kavarah in restavracijah v znak žalosti ni svirala godba. Tudi v vseh komitatih so se vršili protestni shodi in sprejeli. Protestne brzjavke so bile odposlane Društvu narodov. Tudi v inozemstvu živeči Madžari, na pr. ameriški Madžari, so poslali proteste v Ženevo. Poleg tega so Madžari v Ameriki izročili predsedniku Hooverju spomenico, v kateri zahtevajo revizijo vzhodno-evropskih pogodb.

Katastrofa izletniškega parnika

Vsled eksplozije kotla se je parnik potopil — Nad 100 potnikov je utonilo

New York, 4. junija. Na Magdalenski reki se je pripetila včeraj velika katastrofa. Izletniški parnik, na katerem je potovalo okrog 200 izletnikov, se je zaradi eksplozije kotla potopil. Pri tem je našlo smrt v valovih nad 100 ljudi. Vsled eksplozije parnega kotla se je parnik prekal na dvoje in skoraj v hipu potopil. Le 35 potnikov se je rešilo s plavanjem, dočim ostale še pogrešajo. Doselej so potegnili iz valov 40 trupel, med njimi tudi truplo

kapitana. Kako je nastala eksplozija, še ni pojasnjeno, ker je 11 mož posadke, ki so jih rešili, skoro v brezupnem stanju. Vsi so dobili pri eksploziji tako težke opekline, da ni mnogo upanja, da bodo ostali pri življenju.

Pariz, 4. junija. Pri preizkušnji nekega novega parnega kotla je kotel eksplodiral. Trije delavci so bili ubiti, 22 pa več ali manj težko ranjenih.

Uničujoč vodni vrtinec

Po nedavnih poplavih je sedaj še vodeni vrtinec povzročil v Franciji velika opustošenja

Paris, 3. junija. Ogromen vodeni vrtinec je včeraj skoraj popolnoma uničil dolino Chevreuse ter povzročil še hujša opustošenja, kakor nedavne poplave v južni Franciji. Mnogo hiš je bilo porušeno, mnogo pa je takoj poškodovanih, da so jih morali izprazniti. Ulice in ceste so tako raztrgane in razdejane, da so še za pešce neprehodne, o kakem avtomobilnem ali vo-

zovnem prometu pa sploh ne more biti govora. Tudi železniški promet je ustavljen. V nižje ležečih krajih stoji voda nad 1 m visoko in le zelo počasi odteka. Škoda se ne da še niti približno oceniti in trajalo bo še več mesecev, preden bo mogoče odstraniti razvaline in vsaj deloma popraviti kar je uničenega.

Pofašistenje Litve

Kovno, 4. junija. V kovinskih političnih krogih je vzbudilo veliko zanimanje poročilo, da je odpoval načelnik vladne stranke Latemas in dva člana vodstva stranke v Italijo, kjer hočejo natančneje proučiti fašizem in po možnosti uvesti njemu slični sistem in metode v Litvi. Glasilo vladne stranke pa izjavlja, da hoče ta delegacija pred vsem proučiti politične, socialne in gospodarske razmere v fašistični Italiji ter navezati z njo kar najboljšo stike. Delegacija bo posetila med drugim tudi Mussolinija in generalnega tajnika fašistične stranke Turatija.

Nov most v Benetkah

Rim, 4. junija. Vlada je odobrila kredit v znesku 82.5 milijona lir za zgradbo novega mostu, ki bi vezal Benetke s celino. Most bo zgrajen tako, da bo imel posebne odločke za avtomobilski promet, za vozove, za pešce in za cestno železnico. Z gradbenimi deli se bo pričelo še v letošnjem letu.

Smrtne obsodbe v Rusiji

Minsk, 4. junija. V procesu proti kontrarevolucionarjem je bilo 18 oseb obsodjenih na smrt. Justifikacije so bile takoj izvršene. Med justifikacijami so tudi 4 poljski državljani.

Mednarodni kongres za borbo proti škodljivcem koruze

Budimpešta, 2. junija. AA. Danes je bil v Budimpešti otvorjen mednarodni kongres za borbo proti škodljivcem koruze. Kongres je otvoril s svojim govorom prof. Mihajlovski iz Varšave. Nato je govoril ministrski svetnik Madžarske Vlade dr. Vovk. Minister poljedelstva Mayer je opoldne priredil svečano kosilo na čast udeležencem.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize. Amsterdam 22.775. — Berlin 13.50 — 13.53 (13.515). — Bruselj 7.9035. — Budimpešta 9.8998. — Curih 1094.4—1097.4 (1095.9). — Dunaj 797.41 — 800.41 (798.91). — London 274.73 — 275.53 (275.13). — Newyork 56.43 — 56.63 (56.53). — Praga 167.60 — 168.40 (168). Trst 296.66. INOZEMSKA BORZE. Curih. Beograd 9.125. — Paris 20.2625. — London 25.105. — Newyork 516.80. — Bruselj 72.10. — Milan 27.07. — Madrid 62.50. — Berlin 123.31. — Dunaj 72.90. — Sofija 3.745. — Praga 15.33. — Varšava 57.95. — Budimpešta 90.335. — Beč 3.07.

Dalekosežne finančne reforme v Nemčiji

Borba za sanacijo državnih financ — Nova proklamacija Hindenburga na narod — Glasovi o krizi vlade

Berlin, 4. junija. V političnih krogih zahtevajo, da nemški finančni minister dr. Moldenhauer zagotovi, da bo takoj podal ostavko, če ne bo sprejel njegovega načrta za krutne pramanki dajev v državnem proračunu. Kakor poroča »Berliner Tageblatt«, bo izdal državni predsednik Hindenburg v zvezi s tem programom oklic na narod, v katerem se bo zavzel za znižanje mezd in cen in za znižanje vseh državnih izdatkov, ki niso absolutno potrebni.

Moldenhauerjev načrt predvideva opustitev raznih državnih uradov, znižanje uradniških plač, znižanje socialnih dajev, obširno reformno ministrstva za štednjo in točno določitev izdatkov za državno upravo za več let. Ukini, naj bi se predvsem doseženo ministrstvo za zasedeno ozemlje, poslaništvo v Monakovo, večje število de-

želnih finančnih direktor in finančnih uradov ter vrhovna poštna direkcija. Znižanje osebnih izdatkov naj bi se izvedlo na ta način, da bi se starostna meja povišala od 65 na 68, skrajšali uradniški dopusti in poostrele določbe za napredovanje. Znižanje socialnih dajev naj bi se doseglo z omejitvijo rent vojnim poškodovancem in s primerno reformo celokupnega socialnega zavarovanja.

Ta predlog finančnega ministra je naletel na velik odpor in zaradi tega ni izključeno, da bo imel za posledico ne samo ostavko finančnega ministra, temveč lahko dovede tudi do ostavke celokupne vlade. Računajo pa s tem, da bo intervencija državnega predsednika Hindenburga uspela in da bo Moldenhauerjev načrt le z malimi izpremembami odobren.

Novi izgredi v Indiji

Upor aretiranih nacionalistov v taborišču — Pri spopadu je bilo 120 ranjenih

London, 4. junija. AA. Po vesteh iz Indije je skušalo 200 obsojencev pobegniti iz zaporov v Worlyju. Poskus je podpirala množica, nakar je moralo nastopiti vojaštvo in rabiti orožje. 130 oseb je bilo ranjenih.

Bombaj, 4. junija. Včeraj popoldne je prišlo do krvavih spopadov v jetnišnici Worly, kjer so internirali 200 indijskih prostovoljcev, ki so skušali napasti solne zaloge. Ker se je razširila med jetniki vest, da je vlada prepovedala obiske v zaporu, je nastalo med njimi veliko razburjenje.

Preiskava o železniški nesreči pri Montreaux

Pariz, 4. junija. AA. Preiskava, ki jo je uvedlo oblastvo, da ugotovi vzroke železniške nesreče v Montreauxu, je končana. Preiskovalna komisija je ugotovila, da gre za stvarno nesrečo, ki je nastala na ta način, da se je zemlja udrla. Komisija je mnenja, da je zločin izključen.

Bethlen gre zopet v London

Budimpešta, 4. junija. Na povabilo angleške vlade bo madžarski ministrski predsednik grof Bethlen sredi tega meseca odpotoval v London, kjer bo ostal nekaj dni.

Kürtlen je tudi požigalec

Berlin, 4. junija. Kakor poročajo, je Kürtlen priznal celo vrsto novih zločinov in da ima na vesti v okolici Düsseldorfa tudi nad 20 požarov.

Francosko-angleško prijateljstvo

Bristol, 4. junija. AA. Tu se nadaljujejo manifestacije francosko-britanske prijateljstva. Francoski poslanik v Londonu Fleuriou je bil imenovan za doktorja honoris causa.

Rekonstrukcija angleške vlade

London, 3. junija. AA. Sedanji minister za brezposelnost Thomas bo prevzel ministrstvo za dominjone. Na njegovo mesto bo postavljen poslanec Hartshorn; na mesto ministra za rudarstvo Turnerja, ki je včeraj demisijsiral bo imenovan major Attlee. Minister za poljedelstvo Buxton je bil imenovan na drugo mesto in bo njegov resor prevzel dr. Addison.

Beg iz umobolnice

London, 4. junija. Iz Detroita v Zedinjenih državah poročajo, da je zbežalo iz tamošnje norišnice 13 zelo nevarnih bolnikov, ki so se oborožili z noži in puškami. Farmerji, ki žive v bližini umobolnice, drže svoje otroke in žene zaprte v hišah, ker se boje, da bi jim storili umobolni kaj hudodega. Doselej so vjele dva begunca.

Nove ameriške vojne ladje

Washington, 4. junija. Ameriški senat je odobril kredit 360 milijonov dolarjev za zgraditev novih vojnih ladij.

V gostilni.

koža.
— Natakar, ta kura je sama kost in koža.
— Kaj ste naročili tudi perje?
Ženski čas.
— Počakaj me tu pet minut, več kot dobro uro itak ne bo trajalo.
Vojaška latinščina.
— Da, prijatelj, bodoča vojna bo sama tehnika in kemija, vse opravijo stroji.
— Beži no, kaj bodo pa počeli vojak?
— Vojaki bodo pa samo salutarili.

Pri obledeli, sivorumenkasti harvi koži, motnih očeh, slabem počutju, zmanjšani delavni moči, duševni depresiji, težkih sanjah, želodčnih bolečinah, pritiski v glavi, nemišljeni boleznih je pametno, da izpijete nekaj dni zapored vsako jutro na tešče kozareček naravnega »Franz Josefova« grenčice. V zdravniški praksi se »Franz Josefova« voda zaradi tega posebno uporablja, ker naglo odstrani vzroke mnogih pojavov bolezni. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ZVEČER za namakanje

Schicho

ZJUTRAJ za izkuhanje

Schicho

ŽENSKA HVALA TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

Dnevne vesti

— Spremembe v potniškem prometu na progi Ljubljana gl. k. — Kranj in Kranjska gora — Rateče — Planica. Od 2. junija dalje vozi na progi Ljubljana gl. k. — Kranj ob delavnikih potniški vlak števil. 930 z odhodom iz Ljubljane gor. kol. ob 5. uri 58 min. in prihodom v Kranj ob 6. uri 46 min., zato pa izostane ob delavnikih vlak števil. 920 z odhodom iz Ljubljane gl. kol. ob 5. uri 28 min. in prihodom v Kranj ob 6. uri 17 min. Nadalje vozi od istega dne dalje mešani vlak, ki odhaja z Jesenic ob 6. uri 30 min. do in od Rateč-Planice, odhod iz Kranjske gore ob 8. uri 16 min., prihod Rateč — Planica ob 8. uri 29 min., odhod ob 8. uri 32 min., prihod Kranjska gora ob 8. uri 40 min. (Do sedaj je vozil ta vlak samo do in od Kranjske gore).

— Sprejem gluho-nemih otrok v gluho-nemnico. V banovinsko gluho-nemnico v Ljubljani se sprejmejo ob pričetku šolskega leta 1930/31. gluho-nemi otroci na prošnjo roditeljev ali njih namestnikov. Prošnje za prijeto k pouku ali za sprejem na tujih gojenec v zavod naj se vlože do 15. julija pri ravateljstvu. Podrobnosti so razvidne iz uradnega razglašja, ki pa ni izšel v »Službenem listu«.

— Nova izdaja mednarodnega brzojavnega pristojbenika velike oblike. Izšel je nov mednarodni brzojavni pristojbenik velike izdaje, katerega je pošto ravateljstvo po ministrovem nalogu razposlalo vsem telegrafom, kateri so že doslej imeli veliko izdajo pristojbenika. Od teh telegrafov dobijo: Ljubljana 1 tri izvide, Celje in Maribor 1 po dva izvida, ostali telegrafi pa en izvod.

— Avstrijski novci po 10 grošev. Po poročilu dravskega finančnega ravateljstva krožijo v prometu denarni zviki kovanega drobca po 50 Din, v katerih so poleg naših dinarjev tudi avstrijski novci po 10 grošev, ki so po velikosti popolnoma enaki našim dinarjem. Očitno gre tu za zlorabo, da se hočejo nekateri okoristiti z manjšo vrednostjo 10 grošev proti enemu dinarju. Tak zvitek, na katerem je bilo označeno, da je v njem 50 komadov po 1 dinar, a je bilo v njem več komadov po 10 avstrijskih grošev, je prešla neka stranka celo od nekega poštne urada v območju ljubljanskega poštne ravateljstva. Zato je poštna naročeno: 1. Pošte morajo zvike kovanega denarja, ki jih dobivajo v plačilo ob privatnih strank, takoj vpriti strank odpreti ter se prepričati o vrednosti in o pristnosti na zviku označene vsote. 2. V promet smejo izdati samo svoje zvike in zvike drugih državnih blaginj, ki so označene z žigom in podpisom odgovornih državnih uslužbencev.

— Izplačnina za mednarodne poštne nakaznice se izterja samo takrat, če se nakaznica tudi v resnici izplača na naslovnikovem domu. Za mednarodne poštne nakaznice, ki se izplačajo na pošti (predal) pa ni izplačnine.

— Izdaja jubilejnih znamk ob 1000letnici hrvatskega kraljevstva. Ministrstvo za gradbe je odredilo, da se prodajalcem vrednotnih prizna pri razpečevanju teh znamk poleg redne 2% provizije od nominalne vrednosti posebej še 5% provizije od doplačila. Ta 5odstotna nagrada (brez redne provizije) od doplačila se bo odobrila tudi poštini uslužbencem, ki bodo te znamke prodajali v poštinih prostorih. Povišek prodajne cene teh znamk je namenjen v rodoljubne svrhe in zato je želeli, da jih občinstvo rabi za frankiranje pisemskih pošilk.

— Letina kaže dobro. Iz poročila poljedelskega ministrstva o stanju letine sredi maja posnemamo, da kažejo v dravski banovini zelo dobro pšenica, ječmen, rž, soržica, pira, oves, vse sočivlje, lan, hmelj, detelja, travniki in pašniki, med dobrim in zelo dobrim repa, vinska trta, jabolka in bruske, slabo pa šlive in orebi. Dežja je dovolj. Poljska dela so bila opravljena povolno, čeprav je bilo vreme deževno. Večjih elementarnih nezdov ni bilo, razen da je hladno in deževno vreme slabo vplivalo na cvetenje nekaterih vrst poznega sadja. Poljske miši so se pojavile samo v nekaterih krajih Prekmurja. Stanje živine je povolno.

— Tujski promet na Gornjem Jadranu. Priobčujemo statistične podatke o tujkem prometu na Gornjem Jadranu v prvem četrtletju tekočega leta v primeri s prvim četrtletjem lanskega leta. Lani je bilo na Gornjem Jadranu 2347 naših državljanov, 342 Avstrijcev, 409 Nemcev, 99 Čehoslovakov, 16 Poljakov, 15 Rumunov, 4 Švicarji, 35 Angležev in 208 drugih narodnosti, skupaj 3757. Letos je bilo 3775 naših državljanov, 464 Avstrijcev, 706 Nemcev, 169 Čehoslovakov, 146 Madžarov, 54 Poljakov, 8 Rumunov, 12 Švicarjev, 41 Angležev in 234 drugih narodnosti, skupaj 5669. Velik porast vidimo skoro pri vseh narodnostih, razen Rumunov.

— Nemci v Hrvatskem Primorju. V petek 6. t. m. prispe na Sušak druga večja skupina nemških letoviščarjev, ki krenejo v Crikvenico, na Rab in v Dalmacijo.

— Občni zbor Slovenske Matice se je vršil dne 2. junija. Predsednik je izrekel zahvalo slovenskim dnevnikom »Jutro«, »Slov. Narod«, »Slovenec« in »Učiteljsko-mu tovarišu« za brezplačno obveščanje o društvenem poslovanju, kakor tudi vsem poverjeništvom za njih sodelovanje. Iz izskanega letnega poročila za l. 1929 je razvidno, da je imelo društvo 1 Častnega člana, 1 pokrovitelja, 8 ustanovnikov, 45 družnišnikov in 3525 rednih članov. Raznim prosvetnim ustanovam in zavodom je dala lansko leto Slovenska Matica brezplačno na razpolago 1490 knjig ter je brezplačno odstopila drž. biblioteki vse one knjige, ki jih je dobila od tujih založništov. Takšnih slovenskih, hrvaških, srbskih, čeških, ruskih, bolgarskih, francoskih knjig je bilo 890. Izvoljeni so bili v društveni odbor za triletno dobo: Albrecht Fran, dr. Cankar Izidor, dr. Debevec Josip, Kozak Jos, Lajovic Anton, dr. Lončar Dragotin, Prepeluh Albin, Vidmar Josip in Zupančič Oton; v nadzorstvo pa: dr. Gionar Joža, Rožanec Mihael in Tosti Avgust.

— Mednarodni kongres gledaliških igralcev. Od 20. do 27. t. m. se bo vršil na Dunaju mednarodni kongres internacionalne unije gledaliških igralcev. Centralni odbor združenja gledaliških igralcev kraljevine Jugoslavije bo zastopan na kongresu po višem režiseru g. prof. O. Šesta, članu Narodnega gledališča v Ljubljani.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih izprememb. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države bolj ali manj oblačno, pri nas se je pripravljalo k dežju, pa je močan veter sprožil razgledni oblaki. Najvišja temperatura je znašala v Beogradu 32, v Skoplju 31, v Sarajevu 30, v Zagrebu 29, v Splitu 28, v Ljubljani 26,2, v Mariboru 25,6 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 762,5 mm, temperatura je znašala 15,8.

— Smrtna kasa med ameriškim Sloveni. Dne 4. maja si je v kraju Sharon-Parel končal življenje Matevž Stebaj. V smrt ga je gnal obup. Pokojnik je zadnje čase slabo videl in zato je delo v tovarni elabo opravljal. Ker so ga začeli šikanirati, je bil ves obupan. Zdi se, da je izvršil samomor v duševni zmedenosti. Pokojnik je bil doma iz Rake vasi pri Igu, v Ameriki je bival okoli 25 let. — 26. aprila je v kraju Irwin preminula Magdalena Smrekarjeva, rojena Zabkar. Pokojna je bila doma iz Globodola pri Mirni peči, stara je bila šele 31 let. Zapustila je moža in 6 otrok.

— Otroci pod vlakom. Na postaji Zelodca na progi proti Žepču v Bosni se je včeraj pripetila težka nesreča. Na postaji je stal tovorni vlak, pred katerim se je igral tri-letni čuvajev sinček Vukašin Lukić. Nesreča je hotela, da fantička niče ni opazil, ko se je začel vlak premikati. Otrok je prišel pod lokomotivo, ki mu je odtrgela glavo in obe nogi.

— Ivan Bartol aretiran. Včeraj smo poročali o družinski tragediji v St. Rupertu na Doljenjaku, kjer je čevljar Ivan Bartol do nezveste pretepel svojo ženo Marijo in zažgal hišo. Po zločinu je pobegnil. Kakor poročajo iz St. Ruperta, so ga oroščniki že prijeli in prepeljali v sodne zapore.

— Stanje Marije Bartolove se je včeraj obrnilo na boljše, vendar je pa še vedno zelo resno.

— Zagoneten umor. V noči od sobote na nedeljo je bil v Novigradu Podravskem na zagoneten način umorjen Blaž Šestak, 38letni posestnik iz Novigrada. Oroščniki so uvedli preiskavo in aretirali 34letnega Ivana Boroša, katerega so prepeljali v zaporne tamonjega okrajnega sodnika.

— Granata raztrgala dva otroke. Blizu Gjevčelije sta našla te dni 9letni Risto in njegov 5letni brat Taša Ulišević na travniku ročno granato, ki je najbrž ostala iz svetovne vojne. Otoka sta se z granato igrala in metala na njo kamenje. Nenadoma je granata eksplodirala in Rista popolnoma raztrgala, dočim so mlajšega brata težko ranjena prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

— Tri žive kopanja. V nedeljo se je po Dravi pri Osijeku s čolnom vozil 30letni Franc Lechner. Nenadoma mu je radi silne vročine postalo slabo, omahnil je na stran in čoln se je radi izgube ravnotežja prevrnil v vodo. Lechner je utonil in dosegel njegovega trupla še niso našli. — Istotako se je s čolnom ponesrečil vajenec Vlatko Lepuš, ki je tudi utonil. V občini Opovo v Banatu je v nedeljo utonil 30letni mizarški pomočnik Georg Federer. Njegovega trupla dosedaj še niso našli.

— Fotoaparate kupite najbolje pri Fr. P. Zajec, optik, Ljubljana, Stari trg 9. 13T

8. junija Binkoština nedelja

VESELICA V POSTOJNSKI JAMI
BREZPLAČEN VIZUM.

Pojasnila, vstopnice: Biro Jos. Zidar, Ljubljana, Dunajska cesta 31. Tel. 27-59.

Iz Ljubljane

— Iz Starešinske zveze J. N. a. D. Jadran vabi svoje člane in prijatelje na drugi redni mesečni sestanek, ki se vrši danes ob 8. zvečer v gostilni Petra Štefica v Spodnji Šiški. — Odbor.

— Iz Razstava sodobne francoske umetnosti bo otvorjena v petek 6. t. m. ob 18. v veliki dvorani Narodne galerije v Narodnem domu v Ljubljani. Razstava je posebno važna, ker bomo na njej prvič videli dela sodobnih francoskih vodilnih slikarjev, ki so zastopani s 60 slikami, poleg slik so pa najznamenitejši francoski umetniki poslali tudi 200 risb in akvarelov, tako da bo razstava zadostovala za spoznanje sodobne francoske likovne umetnosti ki je prva na svetu. Razstavljena bo pa tudi obširna kolekcija knjig o umetnosti in druge knjige, ki se odlikujejo po svoji opremi, da spoznamo tudi sodobno francosko knjižno umetnost in jo lahko primerjamo z našo, ki je zadnje čase prav lepo napredovala, odkar so se z opremo knjig začeli baviti tudi arhitekti in slikarji.

— Iz Današnji živilski trg. Današnji živilski trg je bil dobro založen. Velik je bil zlasti dovoz zelenjave in sočivja iz južnih krajev države. Na trg so pripeljali cele košare salate, graha in kumar, pa tudi češnji je bilo dovolj. Zato so cene sočivju, zelenjavi in češnjam nekoliko padle. Davi so prodajali češnje že po 8 do 18 Din kg, salata pa je bila po 3-4 Din kg. Mestno tržno nadzorstvo je na razglasi tabli določilo nekatere cene in sicer: salata glavna 3-4 Din, štrcarca 5, ajsterica 5, kolerabice 6 Din kg, rdeče jagode 7-8 Din liter in gobe, majhni jurčki 28, večji pa 26 Din kg. Kmetije se sicer teh cen niso striktno držali in so prodajali jagode po 9 Din liter, češ, da morajo plačevati visoko užitnino. V splošnem so ostale cene na trgu neizpremenjene, kupčija je bila zelo živahna.

— Iz Današnji živilski sejem. Dogon na današnji prvi živilski sejem v juniju je bil zelo velik. Največ so prignali prešičev, (okoli 600). Mnogo je bilo tudi konj. Kupčija je bila vse dopoldne zelo živahna, zlasti je bilo veliko povpraševanje po prešičih.

— Iz Trpinčene konja. Včeraj proti večeru se je nelado produciral po Celovski cesti v jahaški umetnosti. Brez sedla je gonil konja v divjem galopu po trdi, kmetijski cesti oem in tja tako neumnostno, da je bila uboga žival vsa premočena in upehana. Kdor le malo pozna konja kot eno najlepših meniških živali in kadar ima kočikal polna o jahanju, mora tako divjaštvo obsoditi. Baže je kupil dotični »jezdec« konja za meso in zato meni, da ga lahko goni v galopu po trdi cesti. V takih primerih bi morale nastopiti oblasti in preprečiti trpinčenje uboge živali.

— Iz Soareja francoskega inštituta. Opozarjamo cenjeno občinstvo na to zanimivo prireditev, ki bo imela na programu poleg dveh zabavnih komedij izvajanja od amaterjev Francoskega inštituta, tudi več lepih recitacij naše priznane umetnice gospe Saničeve. Mušični del bodo absolvirali mnogobrojni predstavniki našega umetniškega naraščaja. Uvodno besedo bo govoril profesor Marc Vey. Ker obeta bit večer izredno zanimiv, so prišleli fran-

coskega naroda vabljeni, da v čim večjem številu posetijo prireditev. Vstopnina je izredno nizka, vstopnice so na razpolago pri dnevnih blagajni opernega gledališča.

— Iz Vandalizem. V kolonijah za topničarsko vojašnico se je razpasel vandalizem fantalinov že tako daleč, da teptajo in kra-dejo cvetlice z vrtoev kar pri belem dnevu. Tatvine cvetlic so se ponavljale že lani, letos se pa tako množe, da bi bilo nujno potrebno, da posežejo vmes varnostni organi.

— Iz Akademski pevski zbor ima drevi ob 20. tenorsko vajo. — Odbor.

— Iz gospodarskih krogov. Kakor čujemo, nameravajo prenesti dosedanjí urad finančne kontrole na Bregu v šentpetersko vojašnico. Prosimo finančno direkcijo, da iz poslovnih ozirov ne premešča tako važnega urada, ki ima celodnevno posla s trgovino, v tako oddaljeno vojašnico. Naj ostane ta urad še nadalje na Bregu. Upamo, da bo g. finančni direktor prošnji gospodarskih krogov ugodil.

— Iz Samo še danes Harry Piel v kinu »Dvor«. Ljudski kino v ljubljanskem dvoru predvaja samo še danes ob 4. pol 8. in 9. zvečer senzacionalni film Ufe »Mož proti možu« s Harry Pielom v glavni vlogi. Ta film, ki se odlikuje po izredno krasnih naravnih posnetkih in zanimivi detektivski vsebini priporočamo najtopleje v ogled. Pri vseh predstavah ljudske cene. Jutri brezpogojno nov spored in sicer kulturni film ZKD »Sion Nuri«.

— Iz Oddaja slikarskih del. Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. t. m. ponudbe glede oddaje slikarskih del v poslopju centralne ambulante državnih železnic v Ljubljani. Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjenem oddelku.

— Iz Ženski pokret ima prihodnjo sejo v četrtek 5. junija ob 20. v damski sobi kavarnе Emona. Poleg običajnih točk dnevnega reda je na programu velevažno vprašanje o k o e d u k a c i j i. Govori g. Deisinger, visokosolka. Odbor vabi zlasti svoje članice in članice vseh naših ženskih društev, ki se kot matere zanimajo za to vprašanje. Začetek točno ob 20. uri.

OTROŠKE OBLEKE
in predpasnike v vseh velikostih in kvaletetah, damske predpasnike iz listra, klota, kretona in bele, kakor tudi razno damsko perilo v veliki izbiri po jako nizkih cenah nudi

F. & I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29. Oglejte si blago in cene v naših izložbah!

— Iz Borano rassodišče v Ljubljani. Z ozirom na sodne poštince se v času od 15. julija do 25. avgusta pri borznem rassodišču ne bodo vršile ustne razprave, pač pa se bodo sprejemale tožbe.

— Iz Nov zvočni film »Vaje za srečen zakon« v kinu Matco. Elitni kino Matica predvaja danes izborno filmsko šaloigro »Vaje za srečen zakon« z dražestno Joano Crawford in William Hainesom v glavnih vlogah. Film je poln humorističnih prizorov in nudi vsakomur obilo smeha in dobre zabave. Današnje predstave ob 4. 7. in 9. zvečer. Podočeljske posetnike ljubljanskega vselejma opozarjamo še prav posebno na novost zvočnega filma v Ljubljani s prav posebnim priporočilom, da si mora to senzacijo vsakdo ogledati.

— Iz Trhli kostanji v Zvezdi. Zaradi močnega vetra se je včeraj dopoldne odlomila debela, a precej trhla veja starega kostanja sredi Zvezde in odlomila tudi vršček mlajšega kostanja. K sreči ni bilo nikogar pod kostanjem, sicer bi bila nesreča nezogibna. Menda je večina kostanjev trhla, kajti vsak hušji veter zapusti v Zvezdi sledove.

— Iz V restavraciji »Volga« na ljubljanskem vselejmu gostuje za časa vselejma znana ruska umetniška skupina »Arlekin«. Glej današnji oglas!

— Iz Stanje Angele Jontesove. Stanje Angele Jontesove, katero je obstrleli njen oče, je razmeroma povoljno. Jontesova je operacijo dobro prestala in je upati, da bo okrevala. Kakor izvem, je preiskava proti Jontesu že zaključena in se bo razprava proti njemu vršila v kratkem.

— Iz Poskusen samonar dveh jetnie v zaporu. Včeraj dopoldne sta se v zaporih tukajšnjega sodišča skušali zastrupiti s hipermanganekso raztopino 20letna ljubljanka Mimi Jezeršek, ki je bila nedavno zaradi znane Jamnikove afeare aretirana, ter 27letna Sarajevčanka Milka Sabanović. Redni avto je obe prepeljal v bolnico, kjer so jima zdravniki izprali želodce in sta že živni novarnosti. Zdi se, da dekleti resnega namena usmrutiti se nista imeli, marveč sta hoteli priti v bolnico samo zato, da bi lažje pobegnili.

Iz Celja

— Č Zupni zlet sokolske župe v Celju. V nedeljo 15. t. m. se bo vršil v Celju župni zlet celjske sokolske župe. Na pohod v Celje, kjer bo slavila župa obenem svoj 20. letni obstoj, se pripravlja 23 članjenih društev. Žalostni avstrijski časi zasramovanja, zapostavljanja in preganjanja so že daleč za nami, v živem, a prijetnem spominu smo pa ohranili prelepe župne prireditve od prevrata do danes. Stari sokolski veterani, preizkušeni v dobi avstrijskega jorobstva, podajajo svoje roke mladini, ki je dorasla in dorašča v dobrih časih, vzgojena v svobodnem duhu velike Jugoslavije. Ne-pokvarjena in srečna jugoslovenska mladina bo prihitela v kratkem v svobodno Celje, da položi pred jugoslovenskim svetom ob čisti zeleni Savinji, očerki naših najlepših planin, večno prisego edino prav jugoslovenski ideji in pokaže plodove resnične jugoslovenske vzgoje. Vsi bratje in sestre naj se udeležijo in naj se pridno pripravljajo v telovadnicah, da bo zlet čim stajnejši. Skrbite še teh par dni do zleta, da bo Celje polno rdečih srca in rdečih rut.

— Tatvina. Predvčerašnjim je bil aretiran berač Anton L., doma iz Konjic, ker je ukradel iz večje poleg trgovine g. Negerja v Gosposki ulici krojaške škarje, vredne 35 Din. Izročen je bil sodišču.

— Preselitev. Geometer g. Franko Šmid se je preselil s svojo pisarno s Slomškovega trga v II. nadstropje Narodnega doma, vhod z Dečkovega trga.

— Za nedeljski počitek privatnih nameščenec. Pomočniki zbor celjskega gremija trgovcev je preteklo soboto po svoji večščanski deputaciji izročil kr. banški upravi v Ljubljani obširnešo spomenico, v kateri izjavlja večina celjskih trgovcev, da noče kratiti svojim nameščencem prepotrebne nedeljskega počitka.

Uprava angleških kolonij

Gandi je baje energično odklonil kakršnokoli udeležbo na anglo - indijski konferenci, dokler Indijancem ne bodo priznane brezpogojno vsaj take pravice, kakršne imajo druge angleške kolonije. Angleži res upravljajo svoje kolonije na različne načine. Ene so skoro popolnoma neodvisne, druge pa morajo plesati tako, kakor godejo Angleži.

Na prvem mestu so tako zvane kronske kolonije, v katerih ima angleška vlada vse niti v svojih rokah in so uradniki odgovorni samo kroni. Sem spada v prvi vrsti Indija, za njo pa več manjših kolonij, kakor Gibraltar, Ceylon, Hong-Kong, Sierra Leona in nekatere zapadnoindijski otoki.

V drugo skupino spadajo kolonije, ki imajo sicer lastne parlamente, ne pa vlad. V parlamentih so poslanci, katere voli deloma ljudstvo, deloma jih pa določijo angleška vlada. Angleška vlada imenuje tudi vse javne uradnike, čeprav ji gre v zakonodajni pravica veta. Take kolonije so v prvi vrsti Jamaika, Malta in Guiana.

Kolonije tretje skupine se upravljajo decala svobodno. Imajo svoj parlament, izdajajo svoje zakone, pobirajo svoje davke in raven zunanje politike so od Anglije popolnoma neodvisne. Anglija imenuje samo guvernerja, katerega delokrog je pa zelo omejen. Te kolonije pa nimajo svoje armade, niti mornarice in v primeru nevarnosti se morajo zanesti pač samo na podporo angleške vlade. Sem spadajo Kanada, Avstralija in Nova Fundlandija.

Poleg teh treh skupin ima Anglija še celo vrsto protektoratov, tujih dežel, na znotraj svobodnih, toda bolj ali manj odvisnih od angleške kontrole in stojičih pod zaščito angleške vlade. To je v prvi vrsti angleška Vzhodna Afrika. Vsaka velika kolonija ima svojega zastopnika v Londonu, ki je nekaj poslanik pri angleški vladi in s katerim se minister za kolonije posvetojuje o vseh vprašanjih, nanašajočih se na dotično kolonijo. Minister sklicuje tudi konference vseh zastopnikov o problemih, nanašajočih se na angleške kolonije kot celoto. Pod predsedstvom ministra za kolonije se vrše v Londonu od časa do časa državne konference, katerih se udeležujejo vsi zastopniki kolonij z delegati in na katerih razpravljajo o važnih trgovskih, zakonodajnih in vojaških zadevah vse angleške države.

Augustus Muir:

15

Krog zločinov

Roman

Čez dobro uro je izstopil Hallam iz Warnerjevega avtomobila pred kolo-dvorom v Liverpool Streetu in se od-peljal naprej z vlakom. Kakor je dejal Warner, bo potreben izvestni takt v pogovoru z gospodom Carbery & Carbery. Sta poslala oglaš v novine ona dva? Če sta ga, kaj se je skrivalo za njim? Sta že prišla v stik z gospodično Langtonovo? Če sta, kje je zdaj? Med vožnjo z vlakom je Hallam vse dobro premislil in se pripravil na napad.

V malem podeželskem mestu Elm-bridge je bil baš sejem. Po navodilih postrežljivega postajenačelnika je Hal-lam prav lahko našel pisarno gospodov Carbery & Carbery.

Baš je hotel vstopiti, ko je opazil dva moža, stoječa pri ograji. Radoved-no sta ga gledala.

Hallam je stopil naprej. Zdelo se mu je, da je spoznal manjšega po obrazu, ko si ga je pa ogledal od blizu, je spo-znal, da se je zmotil. Zato je brž odprl vezna vrata in potkal na linico, nad katero je bilo napisano: »Pojasnila«.

Ko je povedal, da prihaja v zadevi gospodične Langtonove, so ga takoj odvedli iz tesne zaprte čakalnice v kabinet starejšega družabnika tvrde.

William Carbery je bil zelo star, si-volas mož bledega obraza. Njegove oči so pa bile živahne. Prijazno se je na-smehnil in prosil Hallama, naj sede v naslanjač, stoječ kraj stare mize.

— Prišli ste mi povedat nekaj o gos-podični Langtonovi, pravite? — je vprašal Carbery tako odkritosrčno, da je Hallamu kar sapo zaprlo.

Hallam je prikimal, pa ne posebno odločno.

— Upal sem, gospod Carbery, da mi prej pojasnite, kaj hočete od gos-podične Langtonove, prej predno... hm... lotiva se podrobnosti.

Carbery se je zasmejal. Vstal je in stopil na preprogo pred pečjo z razko-račenimi nogami in z rokami na hrbtu.

— Seveda, gospod... Pogledal je znova na vizitko, ležečo na robu pisal-ne mize. — Gospod Hallam. Povem vam to z eno besedo. Če je vaša gos-podična Langtonova prava gospodič-na Langtonova — in če more to doka-zati, je zelo srečna mlada dama.

— Srečna? — je vprašal Hallam. To je izključevalo možnost, da bi se skriva-la za oglašom policija.

— Da, zares. Čeprav gospodična še nima o tem pojma, je podedovala nad pol milijona funtov šterlingov.

Hallam je sedel nepremično. Njeg-o-ve mojstrsko obvladane poteze so sa-mo malo izdajale, kakšne misli mu roje po glavi.

Pol milijona! A Warner ji je plače-val tri funte tedensko! Da sta vedela to pred dvema dnevoma! Pol milijona šterlingov — kako krasne izgleda je odpiralo to bogastvo!

Viktor Hallam si je popravil monokl. Vse še ni bilo izgubljeno. Del tega baj-nega bogastva bi še lahko dobila. Na-enkrat je videl pred seboj novo pot, vo-dečo k cilju. Bila je sicer nevarna, to-da če bi šlo vse po sreči, bi bil trud bogato poplačan.

— Mislim, da bo nekaj takega, — je dejal brezbržno in si brisal prah z rokavov, čeprav ga sploh ni bilo na njih.

— Ah! — William Carbery se je ozrl na Hallama. — Vi ste torej vedeli, da je vnukinja sira Thomasa?

Hallam je vrnil Carberyju njegov sredi pogled. Zavedal se je, da bi bil v tem hipu napačni korak usoden. Pri-

trdil je, čeprav ni imel pojma, kdo je sir Thomas.

— Slutim, da bo le boljše počakati, dokler se trdno ne prepričam, da je gospodič-na Langtonova res nečakinja sira Thompsona.

— Torej ste se prepričali?

— Da, zdaj sem trdno prepričan. Nedvomno je na svetu mnogo gos-podič-n Langtonovih. Gotovo je pa samo ena, kateri je 19 let in ki je stanovala v Paddingtonu pri pokojni gospe Heth-ingtonovi. Zadnje njeno stanovanje je bilo v Bloomsbury.

William Carbery je globoko vzdihnil.

— Da, priznam, da se mi je s tem odvalil kamen od srca. Bal sem se, da na naš oglaš ne bo nobenega odziva. Odgovora nisimo dobili, razen od nekaterih tepcev, ki odgovarjajo na vse take oglaš v novinah.

Pravnik je sedel za mizo, vzela pero in ga pomolil globoko v velik tinitnik.

— Zdal pa o teh neobhodnih doka-zih, gospod Hallam. Dokazi so izredno važni.

Tudi k njim prideva. — je dejal Hallam prijazno. — Toda to bo šele potem, ko pridejo na vrsto. Ne smete pozabiti, da delujem v tej zadevi za gospodično Langtonovo. Ne, nisem pravni zastopnik, sem samo njen pri-jatelj — sem pa v pravnih zadevah za silo podkovan. Kje je denar naložen?

Pravnik je zamišljeno vrtel pero med palcem in kazalcem.

— Ne mislim, da bi bila v tem kakš-na tajna. Denar je v vrednostnih pa-pirjih, seveda pa spada k dedščini še Elmbridge Hall in posestvo — nad dva tisoč akrov, k sreči ne preveliko v na-ših časih visokih zemljiških davkov in padajoče vrednosti zemljišč. Vse to je po oporoki sira Thomasa Abbota po-verjeno trem zaupnikom, med kateri-mi sem tudi jaz. Drugi je ta čas umrl. Tretji — rad bi vedel, če poznate tre-

tjeza, gospod Hallam.

Pravnik je srepo pogledal Hallamu v obraz.

— Ker je drugi umrl, je nadaljeval Carbery, — ima tretji zaupnik enako moč kakor jaz.

V njegovem glasu je bil ton sumni-čenja, katerega Hallam prej ni slišal.

— Njegovo ime?

Hallam je dobro prikrival svojo ne-strpnost.

— Njegovo ime. — je dejal odvet-nik počasi, — je profesor Henry Caspian.

Bratislavski krvnik

V Bratislavi je stala do lanskega leta stara hiša, v kateri je prebival v srednjem veku bratislavski krvnik. O njegovem delovanju govore stare li-stine, shranjene v mestnem muzeju. V protokolih se omenja krvnik kot »Meister Züchtiger«. Krvnikova dolžnost pa ni bila samo krotiti, mučiti in ob-glavljati ljudi, temveč je moral opravljati za mesto tudi druga dela, snaziti stranišča, pometati po mestni hiši, za-tirati po javnih poslopih mrčes itd.

Pod krvnikovo nadzorstvo so spadale tudi javne hiše. Sredi 15. stoletja je upravljali krvnik javno hišo na vogalu Ogrske ulice. Kralj Sigmund je prišel nekoč z vsem svojim spremstvom v Bratislavo in se je naselil v dotični hi-ši, ki se je imenovala Frauenhaus. Krv-niku je kot upravitelju naročil, naj po-skrbi, da se bo s svojim spremstvom dobro zabaval. Krvnik je seveda pre-dložil kralju račun za zabavo, toda Sig-mundu se je zdela vsota previsoka in zato računa ni hotel poravnati. Dejal je krvniku, naj predloži račun mestni občini, ki ga je res poravnala, čeprav nerada.

Krvnik je opravljal tudi službo ranocelnika, lečil je človeške in živalske bolezni. Izven doma je moral nositi ka-

puc ali kuto, podobno frančiškanski kuti, samo da je bila rdeča. Meščani so se krvnika radi izogibali, vendar so pa zahajali k njemu na dom. Doma je imel meč kot simbol svojega poklica. Kdor je stopil v njegovo stanovanje, se je plaho ozrl na meč, če se ne bo premak-nil. Če se je meč premaknil, je dotični vedel, da bo padla njegova glava pod njim. Ljudje so pripisovali krvniku po-sebno moč. Zato so ga skrivaj posečali in ga prosili pomoči v obliki nasvetov ali čudodelnih želišč. Saj ljudje še zdaj verujejo, da prinaša vrv, s katero za-drne krvnik na smrt obsojenemu vrat, srečo. Tudi takrat so pripisovali okrv-avljani obliki obglavljenca posebno moč in krvnik je tako obleko navadno zelo dobro prodal. Zadnji bratislavski krvnik je bil Avgustin Spindler, ki je umrl 1. 1844 morilca Stefana Toro-nyia in Pavla Kovača. Umrl je okrog l. 1870.

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Res je.

— Ste imeli hudo zimo in mnogo snega?

— Da, bilo ga je precej, toda sosed ga je imel še več.

— Kako to?

— On ima večji vrt.

Ljubljanski velesejem — restavracija „Dolga“

Za časa velesejma gostuje znana ruska, občinstvu priljubljena umetniška skupina

„ARLEKIN“

ki je povsod imela ogromen uspeh.

Sodelujejo: slavna ruska pevka A. POLJANSKAJA s popularnimi ruskimi pesmimi, pevka L. BABIČE-VA, ki izvaja moderne lirske in internacionalne šlagerje.

SMOLJAKOV DUET

ljubljenec beogradskega občinstva.

DOZVARD DUET

znani evropski internacionalni par.

Program se prične vsak večer ob 8. uri. — Izborna domača in inozemska vina. — Vstop prost.

Šlehtno!

Prijetno!

Česelo!

Glavovir na prodaj

Bežikovova ul. 4. III. nadst. 1762

Kompletni acilen aparat

še malo rabljen, za 12 svetilk, pripraven za gostilno ali resta-vracijo z vrtom, radi preureditve sedanjega obrata poceni napredaj, v gostilni pri Kroni, Kranj. 1768

Ključavničarsko

delavnico

s vsem potrebnim orodjem in stro-ji, na zelo prometnem kraju, od-dam v najem zaradi nenadne smr-ti. Naslov: A. Maizenski, Boh. Bi-strica. 1765

Na birmo

ostanejo najlepši spomin: ure, slatinice, katero kupite najcenejše pri Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 9. 1643

Vsa pleskarska in ličarska dela

izvršuje točno, solidno in po kon-kurenčnih cenah pod garancijo J. HLEBS

pleskarstvo in ličarstvo Ljubljana, Sv. Petra cesta 33.

Kolodvor Vrhnika

restavracija, kavarna in prenočišče se priporoča. 1680

Gramofonske plošče

več komadov, se ugodno proda. Ogleda se danes od 6.—7. zvečer in jutri dopoldne. Stan in dom, Vila Horvat, prilike. 1700

Posečajte

hotel-restavracijo

»Mariborski dvor« Oset

Prenočišča, garaže, kopalnice, avto 50/T

Tesan les

popolnoma suh, za takojšnjo upo-rabo, za stavbe ima stalno v zalo-zi Irljija, dr. z o. z., Ljubljana — Dunajska c. 46, telefon št. 2820. 47/T

Marija Rogeli

manufakturna trgovina perilo za dame in gospode. Blago dobro — cene nizke.

Sv. Petra cesta 26

L. Mikuš

Mestni trg št. 14

Tvornica dežnikov, zaloga izprehajalnih palic

Za birmo

ure, zlatnina in srebrnina s popustom 15% pri

Ivan Pakiz

Ljubljana, Pred Škofijo 15.

Velika izbira rabljenih

laksunih, tovornih avtomobilov avtomobilov, nadalje motociklov z in brez priklole nudi po konkurenčnih cenah O. Žažek, Ljubljana, Tavčarjeva ul. M. 1731

Likanje moške

ali

ženske obleke

18.— Din

Moško, damsko garderobo najhi-treje zlika, kemično čisti, teme-ljito pošije, napravi novo podlo-so, tudi obrne, da je kot nova. Wallat Express, Ljubljana, Stari trg 19. Na likanje se lahko poča-ka, posebna čakalnica. Pri večjem naročilu se pošlje po obleko tudi izven Ljubljane. 1605

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta št. 12

v oblekah in površnikih najcenejši!

Vezenje nevestinih oprem,

zaves, pregrinjal

najcenejše in najfinejše

MATEK & MIKEŠ, Ljubljana

(poleg hotela Strukelj)

Entianje, asuriranje, predtiskanje takoj!

Prodaja lestencev in svetilk

Vsled preureditve trgovskih prostorov bodem prodajal od 1. ju-nija do preklica razne lestence in svetilke za jedilnice, spalnice, sa-lone, kopalnice, za močne omarice itd. po najnižjih cenah.

Ivan Božataj

konces. elektrotehnično podjetje

Kongresni trg 19, poleg nunske cerkve

Št. 20229/30.

RAZPIS

Mestna občina ljubljanska razpisuje popravo in barvanje fasade »Mestnega doma« v Ljubljani.

Proračun in vsi potrebni podatki se dobijo pri mestnem gradbe-nem uradu od 5. junija 1930 dalje med uradnimi urami.

Pravilno opremljene in kolekovane ponudbe je vložiti do 7. junija do 11. ure dopoldne v mestnem gradbenem uradu.

Mestno načelstvo v Ljubljani.

dne 31. maja 1930.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

▼ globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljani

Anton Šušteršič

posestnik v Zg. Šiški

dne 2. junija 1930 ob 10. uri zvečer, po kratkem, mukopolnem trp-ljenju, previden s tolažili svete vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 4. junija 1930, ob 1/2 6. uri popoldne iz hiše žalosti, Zgornja Šiška št. 23, na poko-pališče v Dravljah.

Blagemu pokojniku ohranimo časten spomin!

Ljubljana — Zg. Šiška, 3. junija 1930.

Žalujejo ostali.